

1100.

Na osnovu člana 38 stav 3 Zakona o hemikalijama ("Službeni list CG", broj 51/17), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

PRAVILNIK

O BLIŽIM USLOVIMA ZA SKLADIŠTENJE I MJERAMA ZA BEZBJEDNO ČUVANJE, ODNOSNO UPOTREBU OPASNIH HEMIKALIJA

("Službeni list Crne Gore", br. 061/18 od 14.09.2018)

Član 1

Opasne hemikalije skladište se i čuvaju na način i pod uslovima utvrđenim ovim pravilnikom.

Član 2

Opasne hemikalije treba da se skladište u prostoru odnosno objektu:

- 1) koji je izgrađen od nezapaljivog ili teško zapaljivog materijala, koji ne može upijati hemikalije i koji je otporan na hemikalije, odnosno pucanje i vlagu;
- 2) koji je izgrađen na mjestima najpovoljnijim u pogledu konfiguracije zemljišta i ruže vjetrova;
- 3) koji je izgrađen na mjestu koje nije podložno poplavama i ne postoji mogućnost zagađivanja vode za piće;
- 4) gdje su zidovi, podovi i plafoni glatkih površina da se mogu lako čistiti odnosno dekontaminirati;
- 5) gdje su podovi u prostorijama u kojima se skladište hemikalije uzemljeni i elektroprovodni;
- 6) koji se ne nalazi u stambenim zgradama;
- 7) u kome su otvori na vodovodnim, kanalizacionim cijevima i električnim vodovima, koji prolaze kroz zidove objekta nepropusno zatvoreni;
- 8) sa obezbijeđenom zaštitom od direktnog izlaganja sunčevim zracima, atmosferskom talogu, gasovima, pari, toploti i zamrzavanju;
- 9) koji ima ventilaciju (prirodnu ili vještačku) koja se izvodi tako da koncentracija štetnih gasova i aerosola u radnim prostorijama i mjestima za boravak, odnosno u životnoj sredini oko objekta ne bude veća od maksimalno dozvoljene;
- 10) koji ima omogućen pristup vatrogasnim kolima u slučaju požara;
- 11) koji je obezbijeđen od neovlašćenog pristupa nezaposlenim licima;
- 12) gdje je na ulazu u prostorije u kojima se proizvode ili skladište opasne hemikalije prag izveden najmanje 5 cm;
- 13) koji ima obezbijeđen prostor (prolaz i slobodan prostor) za nesmetan utovar, istovar, skladištenje i izdavanje hemikalija;
- 14) koji ima odgovarajuće rafove i palete za razvrstavanje prema namjeni hemikalija i koji su izrađeni od otpornih i inertnih materijala koji ne upijaju hemikalije;
- 15) koji ima posebno ograđen dio za smještaj hemikalija koje mogu međusobno izazvati hemijsku reakciju koji treba da je zaključan.

Član 3

U prostoru odnosno objektu u kojem se proizvode, prodaju, skladište i upotrebljavaju opasne hemikalije na vidnom mjestu iznad hemikalije postavlja se uputstvo za:

- 1) postupanje i rad sa uređajima u proizvodnji hemikalija;
- 2) način pripreme, pakovanja i otpremanja opasne hemikalije;
- 3) održavanje higijene prostora i lične higijene zaposlenih koji rukuju opasnim hemikalijama;
- 4) mjere sigurnosti;
- 5) čišćenje uređaja i pribora u radu sa opasnom hemikalijom; i
- 6) objašnjenje znakova opasnosti i upozorenja.

Član 4

U prostoru odnosno objektu gdje se rukuje opasnim hemikalijama treba da se nalazi:

- 1) uputstvo za ličnu dekontaminaciju;
- 2) uputstvo za dekontaminaciju radnih površina, uređaja, opreme i sredstva za sprečavanje posljedica nesreće;
- 3) antidotimi u skladu sa bezbjednosnom listom za hemikaliju;
- 4) oprema za zaštitu disajnih organa i drugih djelova tijela.

Član 5

Prostor odnosno objekat u kojem se proizvode, prodaju, skladište i upotrebljavaju opasne hemikalije koje su klasifikovane kao vrlo otrovne, nagrizajuće, sa oznakom R-35, karcinogene kategorije 1 i 2, mutagene kategorije 1 i 2 i reproduktivno toksične kategorije 1 i 2, pored uslova iz člana 2 ovog pravilnika treba da ima:

- 1) po dva garderobna ormara za svakog zaposlenog, (jedan za ličnu odjeću, a drugi za radnu odjeću i pribor za zaštitu);
- 2) prostoriju za održavanje lične higijene sa tušem; i
- 3) prostoriju za odmor radnika.

Prostorije iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana treba da budu odvojene od ostalih radnih prostorija.

Član 6

U prostoru odnosno objektu u kojem su smještene opasne hemikalije na vidnom mjestu postavljaju se oznake zabrane pušenja, uzimanja hrane i pića, pristupa neovlašćenim licima i broj telefona odgovornog lica i institucije za slučaj akcidenta.

Član 7

Rezervoari u kojima se skladište opasne hemikalije treba da su od materijala koji je otporan na opasne hemikalije.

Rezervoari iz stava 1 ovog člana (pokretni i samostojeći) postavljaju se u namjenski ozidanom prostoru koji je nepropustan.

Okolo rezervoara iz stava 2 ovog člana treba da bude izgrađen bazen odgovarajuće zapremine koji omogućava zadržavanje tečnosti koja se nalazi u rezervoaru.

Podzemni rezervoari treba da imaju zaštitnu izolaciju i duple zidove radi sprečavanja zagađivanja voda i zemljišta.

Član 8

Opasne hemikalije u gasovitom stanju ili koje mogu preći u gasovito stanje, prašinu ili aerosol u slučaju oštećenja ambalaže, skladište se na odgovarajućoj udaljenosti od najbliže stambene zgrade.

Izračunavanje odgovarajuće udaljenosti skladišta opasne hemikalije u obliku gasa od najbliže stambene zgrade vrši se simulacijom oslobađanja i kretanja opasne hemikalije do maksimalno dozvoljene količine opasne hemikalije pri najnepovoljnijim hidrometeorološkim uslovima s obzirom na:

- 1) temperaturu i vlažnost vazduha;
- 2) brzinu i smjer kretanja vjetra;
- 3) inverzije i druge hidrometeorološke uslove; i
- 4) karakteristike reljefa.

Opasne hemikalije koje djeluju u obliku gasa, koji je teži od vazduha, ne skladište se na uzvišenjima iznad naseljenih mjesta.

Član 9

Prostor odnosno objekat u kojem se proizvode, prodaju, skladište i upotrebljavaju opasne hemikalije u obliku gasa, koje su klasifikovane kao vrlo otrovne hemikalije, pored uslova iz člana 2 ovog pravilnika, treba da ima:

- 1) senzore koji automatski vrše dojavu povećanja koncentracije hemikalije iznad maksimalno dozvoljene koncentracije;
- 2) sredstva i opremu za prihvatanje i neutralizaciju neplaniranog oslobađanja gasa;
- 3) sistem obavještenja o neželjenom oslobađenju gasa;
- 4) plan mjera za intervencije u slučaju nesreće nastale oslobađanjem gasa; i
- 5) na vratima skladišta postavljen sistem dojave povezan sa najbližom stanicom policije u cilju sprečavanja neovlašćenog ulaska u skladište.

Član 10

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližim uslovima za skladištenje, mjerama za bezbjedno čuvanje, odnosno korišćenje opasnih hemikalija ("Službeni list CG", broj 28/13).

Član 11

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 112-56/104

Podgorica, 4. septembra 2018. godine

Ministar,

Pavle Radulović, s.r.